

ชื่อเรื่อง	การประเมินโครงการอนุรักษ์และพัฒนาสิ่งแวดล้อม โรงเรียนอุดรธานีพิทยาคม ปีการศึกษา 2561
ผู้วิจัย	นายจัดสันต์ ภัคดีศรี
โรงเรียน	อุดรธานีพิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา 20 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ
ปีที่วิจัย	2561

บทคัดย่อ

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ คือ 1) เพื่อประเมินโครงการอนุรักษ์และพัฒนาสิ่งแวดล้อมโรงเรียนอุดรธานีพิทยาคม ปีการศึกษา 2561 ในด้านบริบท ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ ด้านผลผลิต ด้านผลกระทบ ด้านประสิทธิผลด้านความยั่งยืน และด้านการถ่ายโอนความรู้ และ 2) เพื่อศึกษาสภาพปัญหาและแนวทางการพัฒนาปรับปรุงโครงการอนุรักษ์และพัฒนาสิ่งแวดล้อมโรงเรียนอุดรธานีพิทยาคม อย่างต่อเนื่องและยั่งยืน ผู้วิจัยใช้วิธีการประเมินของ Danial L. Stufflebeam รูปแบบการประเมินแบบ CIPPIEST Model เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยการสอบถามความคิดเห็นและการสัมภาษณ์ความคิดเห็นผู้เกี่ยวข้องกับโครงการ 5 กลุ่ม ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 1 คน คณะกรรมการอำนวยการโครงการ จำนวน 5 คน ครู จำนวน 29 คน นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6 ปีการศึกษา 2561 จำนวน 154 คน และผู้ปกครองนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6 ปีการศึกษา 2561 จำนวน 154 คน และการตรวจสอบเอกสารโครงการ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วยแบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์ และแบบตรวจสอบเอกสาร การวิเคราะห์ข้อมูลใช้ค่าสถิติ คือ ค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (%) ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

ผลการวิจัยพบว่า

1. ผลการประเมินโครงการอนุรักษ์และพัฒนาสิ่งแวดล้อม โรงเรียนอุดรธานีพิทยาคม ปีการศึกษา 2561 โดยภาพรวม พบว่า ครู นักเรียน ผู้ปกครอง ผู้บริหารสถานศึกษา และคณะกรรมการอำนวยการโครงการ มีความคิดเห็นว่าเหมาะสมอยู่ในระดับมาก
2. ผลการประเมินด้านบริบท ในภาพรวมและรายข้อ พบว่า มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือวัตถุประสงค์ของโครงการสอดคล้องกับนโยบายของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ วัตถุประสงค์ของโครงการสอดคล้องกับความต้องการของผู้ปกครองและสังคม

3. ผลการประเมินด้านปัจจัยนำเข้า ในภาพรวมและรายข้อ พบว่า มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ บุคลากรผู้รับผิดชอบโครงการ มีความรู้ความสามารถเหมาะสม และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ งบประมาณของโครงการเหมาะสมเพียงพอ

4. ผลการประเมินด้านกระบวนการ ในภาพรวมและรายข้อ พบว่า มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ การมอบหมายหน้าที่ ความรับผิดชอบ มีความเหมาะสม กับข้อมีการนำหลักสูตรสถานศึกษาพอเพียง/อีโคสคูลไปใช้ในการจัดการเรียนรู้ และข้อมีการติดตามประเมินผลการดำเนินโครงการตามแผนปฏิบัติงาน ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ มีการจัดกิจกรรมลดการใช้พลังงานอย่างสม่ำเสมอโดยครูเป็นแบบอย่าง

5. ผลการประเมินด้านผลผลิต ในภาพรวมและรายข้อ พบว่า มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ครู นักเรียน และผู้ปกครอง ร้อยละ 80 เข้าร่วม/มีส่วนร่วม โครงการ/กิจกรรมอนุรักษ์และพัฒนาสิ่งแวดล้อม และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ นักเรียนรู้จักดูแลอุปกรณ์เครื่องเขียนหนังสือสมุดของตนเอง

6. ผลการประเมินด้านผลกระทบ ในภาพรวมและรายข้อ พบว่า มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ สถานศึกษามีชื่อเสียงจากการเป็นต้นแบบแหล่งเรียนรู้ และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ นักเรียน/ผู้ปกครองยอมรับและปรับตัวในการรักษาสิ่งแวดล้อมตามมาตรการของโรงเรียน

7. ผลการประเมินด้านประสิทธิผล ในภาพรวมและรายข้อ พบว่า มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ การดำเนินงาน/กิจกรรม/โครงการมีความประหยัด ใช้วัสดุอุปกรณ์อย่างคุ้มค่า และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ การดำเนินงาน/กิจกรรม/โครงการมีประสิทธิภาพจากความร่วมมือของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง

8. ผลการประเมินด้านความยั่งยืน ในภาพรวมและรายข้อ พบว่า มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ฐานการเรียนรู้ด้านสิ่งแวดล้อม มีพัฒนาการที่ดีขึ้น และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ นักเรียนนำความรู้ที่ได้จากการเรียนการสอน การร่วมกิจกรรม โครงการไปประยุกต์ใช้ในการทำงาน เช่น การประดิษฐ์ของเล่นของใช้ จากวัสดุรีไซเคิล การทำงานโครงการแก้ปัญหาสิ่งแวดล้อม เป็นต้น

9. ผลการประเมินด้านการถ่ายทอดความรู้ ในภาพรวมและรายข้อ พบว่า มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ สถานศึกษาเป็นแหล่งเรียนรู้ในด้านการเป็นต้นแบบการจัดการสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน สามารถถ่ายทอดความรู้ แนวคิด เกิดประโยชน์กับหน่วยงานต่างๆที่มาศึกษาดูงาน และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ นักเรียนสามารถ

ถ่ายทอดความรู้หรือขยายองค์ความรู้จากการเรียนการสอน การร่วมกิจกรรม โครงการ ไปสู่ครอบครัว
ของนักเรียนได้อย่างเหมาะสม

ผลการศึกษาสภาพปัญหาและแนวทางการพัฒนาปรับปรุง โครงการอนุรักษ์และพัฒนา
สิ่งแวดล้อม โรงเรียนอุตรธานีพิทยาคม ปีการศึกษา 2561 พบว่า มีปัญหาและข้อเสนอแนะต่าง ๆ ดังนี้

1. ด้านบริบท พบว่า ข้อมูลปัญหา ความต้องการของผู้ปกครองไม่เป็นปัจจุบัน เห็นควรให้
ดำเนินการสำรวจข้อมูล ปัญหา ความต้องการของผู้เกี่ยวข้องกับสถานศึกษาทุกปีการศึกษา

2. ด้านปัจจัยนำเข้า พบว่า งบประมาณของโครงการไม่เพียงพอ ควรเพิ่มงบประมาณของ
โครงการ รวมทั้ง สื่อ วัสดุ และอุปกรณ์ในการดำเนินงาน และเสนอโครงการเข้าแผนงานของ
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 เพื่อขอการสนับสนุนงบประมาณจากต้นสังกัด

3. ด้านกระบวนการ พบว่า เวลาในการทำกิจกรรมด้านสิ่งแวดล้อมมีน้อย คุณครูควรนำ
หลักสูตรไอโคสคู มาบูรณาการเรื่องสิ่งแวดล้อมเข้ากับการจัดการเรียนรู้ทั้ง 8 กลุ่มสาระให้มากขึ้น

4. ด้านผลผลิต พบว่า นักเรียนบางคนขาดความรับผิดชอบเรื่อง แก้วน้ำ/กล่องข้าว/ถุงผ้า
ส่วนตัวและไม่ดูแลรักษา อุปกรณ์เครื่องเขียน หนังสือ สมุดของตนเอง คุณครูควรให้ความรู้ คำแนะนำ
และเป็นแบบอย่างในเรื่องดังกล่าว รวมทั้งเข้มงวดและกวดขันการปฏิบัติของนักเรียนอย่างสม่ำเสมอ

5. ด้านผลกระทบ พบว่า ผู้ปกครองบางคนยังไม่ยอมรับ หรือปรับตัวตามมาตรการรักษา
สิ่งแวดล้อมของโรงเรียน ควรเพิ่มการประชาสัมพันธ์ ชี้แจงทำความเข้าใจ และขอความร่วมมือกับ
ผู้ปกครองให้มากขึ้น

6. ด้านประสิทธิผล พบว่า การประสานงานกับผู้เกี่ยวข้องไม่ชัดเจน ควรจัดประชุมชี้แจง
ทำความเข้าใจกับผู้เกี่ยวข้องให้ชัดเจนทุกครั้งก่อนที่จะมีการต้อนรับคณะศึกษาดูงาน

คำสำคัญ : การประเมินโครงการ, อนุรักษ์และพัฒนาสิ่งแวดล้อม, รูปแบบการประเมินแบบ
CIPPIEST Model

The Title The Project Evaluation on Conservation and Development Environmental, Udonthani Phitthayakhom School
B.E. 2561 academic year.

The Author Mr. Judsun Phakdeesri

School Udonthani Phitthayakhom School
Under the Office of Secondary Educational Service Area 20
Department of Basic Administration, Ministry of Education

Year 2018

ABSTRACT

The project evaluation on conservation and development environmental, Udonthani Phitthayakhom school. B.E. 2561 academic year. The purpose of this research were 1) to evaluate the project on conservation and development environmental, Udonthani Phitthayakhom school. B.E. 2561 academic year in context, input, process, product, impact, effectiveness, sustainable and transportability. 2) to study problems and guidelines for improve the project evaluation on conservation and development environmental of Udonthani Phitthayakhom school. The researcher conducted a project evaluation by using the Danial L. Stufflebeam evaluation method and the CIPPIEST Model. The data were collected by using questionnaire and interview the people who involved in the project. There were five groups of people were involved in the project. They were executives, project director members, teachers, students and parent of Matayom Suksa 4-6. The instruments used in the study included the questionnaire, the interview form and the document check form. The collect data were analyzed by using percentage (%), mean (\bar{X}), standard deviation (S.D.) and content analysis.

The results of the research were as follows:

1. The results of the project evaluation on conservation and development environmental of Udonthani Phitthayakhom school, B.E. 2561 academic year as a whole found, that the executives, project director members, teachers, students and parent of Matayom Suksa 4-6 showed their opinions appropriate at the high level.

2. The results of the context evaluation, as found that the project was appropriate at the high level. The highest mean was the objectives of the project are in line with the policy of Under the Office of Secondary Educational Service Area 20

3. The results of the input, as found that the project was appropriate at the high level. The highest mean was personnel responsible for the project have the right knowledge.

4. The results of the process, as found that the project was appropriate at the high level. The highest mean was the assignment of duty and responsibility, was appropriate, there are sufficient school curriculum/e-co school to use in learning management and follow up and evaluate the implementation of the plan.

5. The results of the product, as found that the project was appropriate at the high level. The highest mean was teachers, students and student's parents attended 80 % conservation and environmental development project.

6. The results of the impact, as found that the project was appropriate at the high level. The highest mean was schools have famous for their learning styles.

7. The results of the effectiveness, as found that the project was appropriate at the high level. The highest mean was project implementation is economical and cost effective materials.

8. The results of the sustainable, as found that the project was appropriate at the high level. The highest mean was the learning environment has improved.

9. The results of the transportability, as found that the project was appropriate at the high level. The highest mean was the learning center for Sustainable Environmental Management, can transfer knowledge, ideas and benefits to the various agencies.

The results of the problem study and the guideline, improve of the project evaluation on conservation and development environmental of Udonthani Phitthayakhom school, found that there were problems and some suggestions as follows :-

1. The context aspect, found that the Information needs of the parents had not new, should be survey carried out issues related to the needs every year.

2. The input aspect, found that the budget of the project is not enough, should be increase the budget of the project as well as the media, materials and equipment in operation and propose projects to the municipal plan to request funding from the agency.

3. The process aspect, found the time to make the environment activity less. Teacher should take the eco school curriculum to integrate environmental issues into learning management.

4. The product aspect, found that some students lack of responsibility about water glass/rice box/private bag and books. Teacher should be guide, advice to the students. Teacher should rigorous students practice every day.

5. The impact aspect, found that some parents still do not accept or adapt to the environmental protection of the school. Should increase the publicity, clarify and ask for more cooperation with parents.

6. The effectiveness aspect, found that the coordination with the networks were not clear. Director should be meeting between the networks before the visit.

Keyword : The Project Evaluation, Conservation and Development Environmental, the CIPPIEST Model